

OSNOVNA ŠOLA
PRIMOŽA TRUBARJA
LAŠKO

29. FESTIVAL TURIZMU POMAGA LASTNA GLAVA
"ZGODBE TURIZMA"

LAŠKI PERKMANDELJCI

Laško, januar 2015

KAZALO

Povzetek in ključne besede.....	3
I. UVOD.....	5
II. ZBIRANJE INFORMACIJ	6
III. ZGODBA O PERKMANJDELJCU	8
IV. ORGANIZACIJA PRIREDITVE.....	9
IV.1 URNIK IN POTEK DEJAVNOSTI.....	9
IV.2 PRIPOMOČKI ZA IZVEDBO TURISTIČNE ZGODBE	12
IV.3 VAROVANJE	13
IV.4 OBLIKOVANJE REKLAMNEGA PLAKATA, VABILA S PRIJAVNICO, PROMOCIJSKEGA MATERIALA	14
IV.4.1 PRIPOMOČKI.....	14
IV.5. NAČRTOVANJE IZDELAVE IN PRIPRAVE REKVIZITOV.....	14
IV.5.1. SEZNAM IN SKRB ZA PRIPRAVO REKVIZITOV.....	14
IV.5.2. IZDELAVA POTREBNIH REKVIZITOV IN OGLASNEGA MATERIALA	15
V. FINANČNI NAČRT	16
VI. OGLAŠEVANJE NAŠE ZGODBE	16
VII. TRŽENJE NAŠE TURISTIČNE ZGODBE.....	17
VIII. ZAKLJUČEK	17
Viri:.....	18
Priloge:	19
Priloga 1.....	19
Priloga 2.....	20
Priloga 3.....	21
Priloga 4:.....	23
Priloga 5.....	23
Priloga 6.....	24
Priloga 7.....	25
Priloga 8.....	28
Priloga 9.....	29
Priloga 10	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Priloga 11	30
Priloga 12	30
Priloga 13	30

Povzetek in ključne besede

Naslov turistične zgodbe: LAŠKI PERKMANDELJCI

Sodelujoči učenci:

Zarja Nemeč
Katja Pajk
Neja Lapornik
Gaja Lapornik
Jon Bezgovšek
Tilen Pasarič
Barbara Lokovšek
Lea Lešek Povšič
Tajda Velikonja
Nastasija Uratarič
Taja Padežnik
Najah Bezgovšek
Tinkara Kramer

Mentorice:

Slavica Šmerc, univ. dipl.ped., predm. učit. BIO – GOS – NAR
Mojca Povše, prof. SKJ
Anita Drnovšek, predm. učit. LVZ - THV

Vodja projekta:

Slavica Šmerc

Naslov šole:

Osnovna šola Primoža Trubarja Laško
Trubarjeva ulica 20, 3270 Laško
Telefon: 03 734 35 50
Faks: 03 734 35 60
E-mail: os.pt-lasko@guest.arnes.si
Spletna stran: <http://www.o-ptlasko.ce.edus.si/>

Povzetek

V naši turistični zgodbi želimo pritegniti mlade, ki se redkokdaj odločijo za obisk muzeja, da bi jim predstavili muzej s prijetnim doživetjem. Izbrali smo temo »Laški Perkmandeljci«, da bi jih vznemirljivo doživetje z rudniškim škratom Perkmandeljcem, v rovu, preurejenem v rudarski muzej ter prijazen in veseli zaključek to prepričanje prepodil iz misli. Naša zgodba je primerna za različne skupine otrok, tako šolskih skupin kot mladih turistov v Laškem.

Ključne besede

Perkmandeljci, premogovništvo v Laškem, premog, turistična zgodba, rudarstvo, zabavna turistična prireditev

I. UVOD

Letošnja naloga za nas, ki jo delamo prvič, res ni bila lahka. V naših glavah je bilo toliko idej in dolgo se nismo mogli odločiti za turistično zgodbo, ki bi bila všeč nam in turistom.

Najprej smo razmišljali o grdih, starih, zvutih čarovnicah, za katere smo slišali pri zgodovini in ki naj bi prebivale v rovu pod laškim gradom. Velikokrat, ko smo šli sami, s šolo ali s starši v knjižnico, so burila našo domišljijo velika, skrivnostna, črna vrata za muzejem. Kaj neki se skriva za temi vrati? V naših glavah so se porajale zanimive in včasih tudi čudne ideje. Hoteli smo imeti nekaj novega, nekaj, kar bi pritegnilo dolgočasene, jezike najstnike, željne novih pustolovščin, skratka najstnike, kakršni smo mi.

Zato smo se odločili, da se bomo najprej odpravili v Muzej Laško in izvedeli, kaj se je včasih dogajalo v tem rovu, ki je prav za vogalom muzeja.

Kustos Muzeja Laško, gospod Majcen, nam je razložil, da v tem rovu nikoli ni bilo čarovnic, pa tudi nobene povezave do gradu, da se v njem ne skriva noben zaklad in da je "skrivnostni" rov služil samo kot zaklonišče. Pred nekaj meseci pa so ga preuredili v rudarski muzej, saj je bila v Laškem zelo pomembna dejavnost prav premogovništvo. Vidno razočarani smo se podali na ogled rova. Med ogledom pa smo opazili še nekaj ostankov, ki so bili plod dela nesramnih najstnikov.

Med sprehajanjem po rovu smo se domislili druge teme: rudarstva in prigod, ki bi lahko bile temelj naše turistične zgodbe.

No, končno se nam je utrnula zamisel, da bi ta svoj cilj lahko uresničili s pomočjo zgodbe o Perkmandeljcu, ki jo omenjajo vsi, ki so imeli kdaj stik z rudarstvom:

In na koncu smo bili vsi zelo zadovoljni z izbrano temo.

V naših glavah se je pojavil naslov **"LAŠKI PERKMANDELJCI"**.

Naša Lea si ga je zamislila takole:

Rudarstvo se nam zdi primerna, turistično atraktivna tema. Le kako bi bilo, da bi za nekaj časa ostali v temnem, mrzlem in mokrem rovu, kjer bi se iz daljave slišalo hihitanje Perkmandeljca, ki komaj čaka, da nam ukrade malico, ti nad glavo krožijo netopirji in se med nogami motajo nadležne podgane?!

Ob besedi "rov" smo mislili predvsem na rudarje, njihovo življenje in podobno, kajti vsi v skupini smo veliki radovedneži in se oprimemo vsake podrobnosti. V turistično zgodbo smo vpletli tudi drobce iz življenja rudarjev in njihovih družin ter prigode iz rudniških rogov.

Zadali smo si cilj, da bo naša turistična zgodba vznemirljiva, nekoliko strašljiva, zabavna, zanimiva, skratka nepozabna podzemna avantura, ki se bo zaključila z zabavnimi igrami, povezanimi z našo temo. K temu bodo pripomogla tudi naša oblačila, saj bomo vsi, razen Neje, ki bo v rudarski uniformi, oblečeni kot nagajivi Perkmandeljci: zelen klobuk, zelena majica, črne oprijete hlače in čez majico širok pas.

Zelo smo veseli tudi tega, da so bili z nami pripravljene sodelovati tudi bivši rudarji in njihovi potomci s svojimi zgodbami in da sta se v izvedbo naše turistične zgodbe vključila tudi Muzej Laško in slaščičarna Vila Monet. Zato še toliko bolj verjamemo, da bo naša turistična zgodba uspešno zaživela.

II. ZBIRANJE INFORMACIJ

Po končno določeni temi smo odpravili iskat informacije k osebam, ki se že dolgo časa ukvarjajo z rudarstvom.

Brskali pa smo tudi po knjigah, da bi čim več izvedeli. V knjižnici smo si izposodili knjige o rudarjenju v Laškem in si pomagali z revijami Moj planet, kjer so objavljeni namigi za izdelavo turističnih zgodb.

A ker smo najstniki moderne dobe smo brskali tudi po internetu tako na računalniku kot tudi na telefonu.

Na internetu smo prebrskali spletno stran Turistične zveze Slovenije, od koder smo se zapeljali do Zgodb v turizmu na spletni strani Slovenija.info. Ugotovili smo, da je Laško uvrščeno v zgodbe turizma v Savinjski regiji, a žal le z zdraviliškim turizmom. Morda pa bo naša turistična zgodba pritegnila tudi turiste, ki so v zdravilišču? V mislih imamo predvsem otroke iz Černobila v Rusiji, ki vsako leto prihajajo na zdravljenje in to dva do tri krat po en avtobus. V zdravilišču imajo prevajalko za ruske goste, tako da bi našo zgodbo lahko v celoti izvedli.

Veliko informacij smo dobili v Knjižnici Laško, največ pa v Muzeju Laško.

V Muzeju Laško smo opravili intervju s kustosom gospodom Majcnom.

En teden pozneje smo se odločili, da bomo obiskali in izprašali gospoda Franca Napreta, ki je bil nadzornik v Laškem rudniku. Povedal nam je kar nekaj zanimivih zgodb iz svojih izkušenj.

Obe pripovedi smo posneli na mobitel. Posnetke smo prepisali. Združili smo jih, saj so se nekatere stvari ponavljale, tako smo strnili vse pomembne podatke, ki jih bomo posredovali na naši turistični avanturi.

V veliko pomoč nam je bila gospa Olga Šola, babica dveh naših članic turističnega krožka, ki je bila otrok v rudarski družini.

Spletli smo podatke o nastanku, kvaliteti premoga v Laškem premogovniku, načinu kopanja premoga, ki je bil drugačen od drugih, prevozu premoga in delu rudarjev.

Izvedeli smo tudi, da so se in se še med ljudmi širijo govornice o škratu perkmandeljcu, ki naj bi živel v premogovniških rovih. O njem krožijo zelo skrivnostne zgodbe. Izginjale so malice, slišali so se razni šumi, škripanje, smeh in podobno. Izvedeli smo tudi, da so se rudarji, ki so bili v rovu, kjer se je slabo videlo, na skrivaj bali Perkmandeljca. Najbrž bi se tudi vi, če bi bili sami v rovu, kjer ne bi videli 20 metrov pred sabo, kajne?

Po vsem, kar smo izvedeli, smo se odločili za turistično zgodbo o perkmandeljcu, rudniškem škratu, ki so ga omenjali vsi naši sogovorniki. O njem smo našli tudi veliko zapisov.

III. ZGODBA O PERKMANJDELJCU

Potni in umazani rudarji so hodili v temačne podzemne rove, kjer so med skalami v sode nalagali črno kamenje. Svetili so si s svetilkami na olje. Zaradi dima svetilk bi lahko zaradi vžiga premogovega prahu rudarje to stalo življenja. V jamah so prebivali škrtati, ki so jih imenovali perkmandeljci. Včasih so bili zelo navihani, po navadi pa so fantom, ki so bili prvič v rudniku, pomagali polniti in voziti vozičke in jih opozarjali na nevarnosti. Velikokrat pa so rudarjem tudi ponagajali. Pojedli so jim malico, povzročali škripanje, razne nemogoče zvoke, se hihitali, škrtaka rudarjem so parali živce. Večkrat pa so perkmandeljca rudarji izkoristili za šalo.

Enkrat so se rudarji iz Hude jame pozabavali z novincem s Strmce. Naročili so mu, naj gre v rudnik po les. Pod ta les so pred tem skrili napravo, ki jo je poganjal izstisnjen zrak. Ko je novinec odšel po les, so rudarji pognali napravo, ki je pod lesom začela tolči. Rudar je poskočil in mislil, da se pod tem lesom skriva perkmandeljci. Hitro je ucvrl iz rudnika. Rekel je, da nikoli več ne bo vstopil v jamo. Rudarji so ga poskušali pomiriti. Za to potegavščino mu nikoli niso povedali. Rekli so mu le, da bodo pazili nanj. Rudarji so bili med seboj zelo dobri prijatelji. Zato so se velikokrat pošalili med seboj. Po navadi so se rudarji pred odhodom v jamo preoblekli in oblačila ter obutev odložili v garderobi. Nekemu rudarju so spodnjice namazali s feferonom. Ko se je vrnil izpod tuša in jih je oblekel, ga je zelo pekló. Rudarji so se seveda smejali, ubogi rudar pa se je praskal.

Nekoč pa so se stvari v rovu začele odpirati, padati in polivati. Nihče od rudarjev ni posumil, da bi to lahko bil perkmandeljci. Pojedel jim je malico. Ko je šel eden od rudarjev nalit olje, ga je zagledal ... perkmandeljca. Ustrašil se ga je in začel momljati. Nekí drugi rudar mu tega seveda ni verjel, a ko je šel on nalivat olje, ga je tudi on videl. Ni mogel verjeti svojim očem. Rekel ni ničesar. Nato je vprašal sodelavca, kako izgleda. Perkmandeljci naj bi imel izbuljene oči, nekašne tipalke, zelene škorenjce, rdeč suknjič, žolte gumbé, črne hlače in podolgovato čepico.

Tudi ostali rudarji, ki so kdarkoli videli perkmandeljca, ga opisujejo podobno, čeprav so se o njem redko pogovarjali, ker so se ga bali.

IV. ORGANIZACIJA PRIREDITVE

IV.1 Urnik in potek dejavnosti

ČAS	DEJAVNOST
9.00	Zbor pred vhodom v Rudarski muzej Laško, Aškerčev trg
9.10	Pozdrav in predstavitev programa
9.15	Predstavitev rudarstva
9.20	Razdelitev opreme, voden ogled rova
10.00	Prihod iz rova in povabilo na veselo druženje
10.10- 11.10	Zabavna urica pred Vilo Monet
11.15	Knapovska malica
11.45	zaključek turistične zgodbe

Na zbirnem mestu, pred Rudarskim muzejem Laško, bo Tajda vse skupaj pozdravila ter predstavila celoten program, nato bo prižgala knapovsko luč, s katero bo svetila po rovu.

Nato bo Neja, oblečena v svečano rudarsko uniformo (krilo, suknjič, kapo), povedala, kaj je o rudarstvu izvedela od svoje babice. (Priloga 2)

Mladim turistom bomo dali čelade, da bodo dobili občutek, da so v rudniku.

Katja bo predstavila rov, spremenjen v rudarski muzej. (Priloga 3), Tajda pa bo po rovu svetila z rudarsko svetilko.

V najbolj globokem, lesenem delu rova pa bo imela Lea kratko predstavitev premogovništva in dela rudarjev. (Priloga 4)

Po predstavitvi v lesenem delu rova bo Katja ugasnila luč, zato da ne bo vidna Barbara, ki bo v vlogi Perkmandeljca malo ponagajala: najprej poropotala, se s težkimi koraki približevala in se na ves glas cvileče smejala, zatem pa tudi spregovorila. (Priloga 5)

Po končani predstavitvi se bomo vrnili do vhoda, kjer bo Neja ugotovila, da na mestu, kjer je pustila torbo z malico, torbe ni več.

Seveda, Perkmandeljca jo je vzel!

Neja se požene nazaj v rov in poziva perkmandeljca, naj ji vrne malico. Kmalu se skupaj vrneta, a seveda s prazno culo, perkmandeljca pa si oblizuje prste in se treplja po polnem trebuhu.

Nato vse prisotne sprejmeta in pozdravita Zarja in Gaja. Povabita jih, k naslednji točki, na dvorišče Vile Monet. Sprejeli jih bosta v stilu starega rudarskega običaja - opraviti bodo morali skok čez kožo.

Vsak mora stopiti na pručko (rudarji so imeli v ta namen sod) in skočiti čez usnjeno kožo, ki je pred pručko. Po skoku morate spiti jabolčni sok, rudarski pripravniki so morali spiti vrček piva, nato pa vam bomo za majico/srajčko zatakneli rdeč nagelj, ki ga je dobil vsak vajenec, ko je uspešno opravil skok čez kožo. To je star knapovski običaj, po katerem so rudarji - knapi v svoje vrste sprejeli novince.

Vsak, ki opravi skok čez kožo, stopi k Tilnu, ki jih bo popeljal k nadaljevanju turistične avanture na travnato igrišče Vile Monet.

Zaključna prireditev

Igrali se bodo risanje Perkmandeljca, ugibanje predmeta, kaj sem, olimpijado v hitrem govorjenju, štafeto, ugibanje besede, ugani, kaj sem in na koncu še kviz.

Risanje Perkmandeljca:

Gaja da obiskovalcem navodila, liste in oglje, da bodo narisali Perkmandeljca, čim bolj natančno, kot so si ga zapomnili iz opisa v rovu.

Nato vse risbe in sliko Perkmandeljca razstavimo. Pod risbami namestimo številke na kartončkih. Vsak udeleženec dobi kartonček, s katerim bo glasoval za risbo, ki mu je najbolj všeč: na kartonček napiše številko risbe in kartonček odda v škatlo. Zmaga tisti, ki dobi največ glasov.

Zmagovalec prejme za spomin na današnjo jamsko avanturo svojo umetnino v okvirju.

Ugibanje besede

Igro vodita Tilen in Jon. Udeležence razdelita v ekipe 5 članov. En član ekipe dobi liste, na katerih so napisane besede povezane z rudarstvom: PREMOG, RUDAR, SVETILKA, KRAMP, VOZIČEK, ŠUFECE, PERKMANDELJC, ČELADA, RUDNIK, MALICA. Vodja ekipe mora vsako posamezno besedo čim bolj natančno razložiti, vendar pri opisu ne sme uporabiti korena besede, ki jo iščemo. Zmaga ekipa, ki ji uspe ugotoviti oz. razložiti največ besed v dveh minutah.

Kaj sem

Najah in Jon povabita vse, da se usedejo v krog. Na glavo jim bosta dala elastični trak, v njega pa bosta vsakemu zatakneli karto, ki je ne more oziroma ne sme videti. Tekmovalec, ki želi izvedeti, kaj se skriva na njegovi karti, zastavlja ostalim tekmovalcem v krogu vprašanja, na katera lahko odgovarjajo samo z da ali ne. Na voljo imajo eno minuto. Če ne ugotovijo, kaj je napisano na karti, nadaljuje igro naslednji igralec, karto pa položite pod kup drugih kart. Naslednjega tekmovalca določita da nekomu vržeta kovanec. V igri zmaga tisti, ki v najkrajšem času ugotovi, kaj je napisano na karti.

Olimpijada v hitrem govorjenju

Igro vodita Nastasija in Tinkara. Vsaka ekipa, ki šteje 5 članov, dobi kratko besedilo povezano z vsebino današnje turistične zgodbe. (Priloga 6) Tekmovalec, ki ga določijo v

ekipi, mora čim hitreje prebrati dobljeno besedilo. Če se pri branju zmoti, mora brati besedilo ponovno od začetka. Na voljo ima tri poskuse. Zmaga ekipa, ki v čim krajšem času prebere tekst brez napake.

Štafeta

Igro vodita Taja in Lea. Vse udeležence razdelimo ekipe z enakim številom tekmovalcev. Tekmujeta po dve ekipi hkrati. Člani ekip morajo v dveh minutah prenesti čim več koščkov premoga z žlico.

Žlico, s katero prenašajo premog, si tekmovalci med sabo izmenjujejo. Zmaga tista ekipa, ki prenese največ premoga. Vsak tekmovalec lahko naenkrat z ene na drugo stran prenese le en košček premoga.

Ugani predmet

Tinkara in Najah bosta izbrali pet oseb. Vsakemu posebej bosta zavezali oči in ga posedli na travnik, v sredini bodo v vreči različni predmeti: vrv, šal, ročna ura, svinčnik, rudarska čelada, lak za nohte, kapa, glavnik, plišast medvedek, naglavna lučka, premog. Vsak bo povlekel dva predmeta in povedal kaj je in če se je uporabljal za rudarstvo ali ne. (ni nagradna igra)

Kviz

Za zaključek našega srečanja smo pripravili kviz o tem kar so danes izvedeli. (Priloga 7) Zarja jih bo povabila v krog in jim razložila navodila. Kviz bo potekal tako, da si bodo tekmovalci podajali škatlo s premogom. Za vsak pravilen odgovor bodo dobili en košček premoga. Če na vprašanje odgovorijo napačno ali ne odgovorijo, ne dobijo premoga. Zmaga tisti, ki zbere največ koščkov premoga. Igra se bo končala, ko nam bo zmanjkalo vprašanj. Zmagovalec dobi nagrado, Perkmandeljca (Priloga 8)

KNAPOVSKA MALICA

Vse skupaj pozdravi Taja, predstavi knapovsko malico in značilno hrano rudarjev.

Vse prisotne povabi, da se ji pridružijo in se usedejo.

Pove, da so malico rudarji prinesli s seboj v rudnik v takšni culi (jo pokaže), ki je bila narejena iz blaga. Sestavljena je bila iz črnega kruha, prekajene klobase, jabolčnika in domačega sadja. Kruh so pekli kar doma. Včasih pa tudi ni zadišalo po klobasi, saj so bili odvisni od tega, kar so imeli doma. Žene rudarjev niso hodile v službo. Skrbele so za dom in otroke. Obdelovale so domačo zemljo, vzredile kakšnega prašiča, ponekod tudi kravico ali dve, pa kokoši niso smele manjkati, da so bila tudi jajca pri hiši. Med malico so se zbrali v skupnem prostoru, kjer so jedli.

Po malici

Našo super dogodivščino smo zaključili z malico. Goste bomo samo še povabili, da se vrnejo še kdaj v Laško. Za spomin jim bomo podarili še zgibanko s predstavitvijo laškega muzeja rudarstva in premogovništva v Laškem. (Priloga 9)

Torej: nasvidenje in SREČNO!

IV.2 Pripomočki za izvedbo turistične zgodbe

Pripomočki za izvedbo vodenja

Svečana rudarska uniforma: krilo, suknjič, kapo,
knapovska luč,
torba za malico in malica (kruh, jabolko, sok)
čelade za vse udeležence
14 zelenih majic, zelenih klobukov, širokih pasov in črnih oprijetih hlač

Pripomočki za skok čez kožo

1 malo večja pručka
1 usnjena koža
po 1 jabolčni sok za vsakega
po 1 rdeč nageljček za vsakega

Pripomočki za družabne igre in knapovsko malico

REKVIZITI za igrico Risanje Perkmandeljca:

1 škatla za oddane glasove
po 1 manjši kartonček s številkami za vsakega udeleženca
po 1 trša podlaga za risanje
po 1 kom. oglja za risanje
po 1 risalni list velikosti A5
1 okvir za risbo iz valovite lepenke za zmagovalca

REKVIZITI za igrico Ugibanje besede:

A5 beli listi z napisanimi besedami: PREMOG, RUDAR, SVETILKA, KRAMP, VOZIČEK,
ŠUFECE, PERKMANDELJC, ČELADA, RUDNIK, MALICA
Štoparica/mobitel

REKVIZITI za igrico kaj sem

flumastri
lepilo
papir
karton
peščena ura
elastični trakovi

kovanec

REKVIZITI za igro Štafeta:

premog

žlica

štoparica ali telefon s štoparico

REKVIZITI za igro Ugani predmet:

vrv

šal

ročna ura

svinčnik

rudarska čelada

jabolko

kapa

glavnik

plišast medvedek

naglavna lučka

premog

lak za nohte

velika vreča iz žaklovine

REKVIZIT za kviz:

1 škatla za koščke premoga

24 koščkov premoga

24 lističev z vprašanji

Nagrada: spominek: Perkmandeljč (slama, blago, storž, vrvica, divji kostanj)

KNAPOVSKA MALICA: dogovor s slaščičarno Vila Monet

1 hrenovka v štručki za vsakega

1 jabolko

1 jabolčni sok

cula iz blaga, v kateri je malica: obrobljeno, naravno platno, velikost 40 x 40 cm, kvadratna oblika, v culo se zaveže tako, da se zavežeta po dva nasprotna vogala.

IV.3 Varovanje

Vodenje je pripravljeno za približno 20 ljudi. Ves čas bodo z nami vse tri mentorice, v rovu bo z nami tudi kustos muzeja in vse tri naše mentorice, pri slaščičarni, kjer bodo igre in malica, bo z nami poleg učiteljic tudi natakarkar, ki je v slaščičarni zaposlen.

IV.4 Oblikovanje reklamnega plakata, vabila s prijavnico, promocijskega materiala

Izdelali bomo plakate (priloga 10), vabila s prijavnico (priloga 11).

Izdelali bomo reklamne lističe (priloga 12) in zgibanke (priloga 13), ki jih bomo dali v avlo šole

IV.4.1 Pripomočki

Barvice (najmanj 5 barvic z različnimi barvami), flomastre (3 flumastre različnimi barvami), lepilo(uhu), velik kos papirja(A3) in risba Perkmandeljca, ki jo je narisala naša Lea.

IV.5. Načrtovanje izdelave in priprave rekvizitov

IV.5.1. Seznam in skrb za pripravo rekvizitov

Seznam	Odgovorni
svečana rudarska uniforma: krilo, suknjič, kapa, knapovska luč, čelade za vse udeležence.	Tajda
1 malo večja pručka 1 usnjena koža po 1 jabolčni sok za vsakega po 1 rdeči nageljček za vsakega 1 škatla za oddane glasove po 1 manjši kartončki s številkami za vsakega udeleženca po 1 trša podlaga za risanje po 1 kom. oglja za risanje po 1 risalni list velikosti A5 flumastri lepilo papir karton ura za merjenje časa (lahko mobilni telefon)	Zarja, Gaja
elastični trakovi kovanec 1 škatla za koščke premoga 24koščkov premoga 24 lističev z vprašanji slama, blago, storž,	Jon, Najah, Tinkara Zarja

vrvica, divji kostanj.	
za vsakega: 1 hrenovka v štručki za vsakega 1 jabolko 1 jabolčni sok cula iz blaga, v kateri je malica: obrobljeno naravno platno, velikost 40 x 40 cm, kvadratna oblika, v culo se zaveže tako, da se zavežeta po dva nasprotna vogala. kemični svinčnik listi A5 z besedami	Taja
vrv, 1 m šal ročna ura svinčnik kapa glavnik plišast medvedek naglavna lučka Žlica lak za nohte	Tilen Najah, Tinkara, Lea

IV.5.2. Izdelava potrebnih rekvizitov in oglasnega materiala

Pri krožku bomo izdelali plakate, vabila s prijavnico in zgibanke, 2 škatli in okvir za sliko iz lepenke, kartončke s številkami, lističe z vprašanji in cule, sešili bomo kapo in ogrinjalo za Perkmandeljca.

Pripravili bomo pisala, papirje, lepila, oglje za risanje.

Ostale pripomočke priskrbijo učenci, ki vodijo posamezne igre.

IV.5.3. Nakup oblačil za turistično vodenje

Gospoda ravnatelja smo prosili za nakup 14 zelenih majic, zelenih klobukov, širokih pasov in črnih oprijetih hlač za izvajanje turističnega vodenja, kar nam je odobril. Tudi on verjame, da bomo ta naš turistični produkt, če že ne širše, vsaj nekajkrat izpeljali z učenci naše šole.

V. FINANČNI NAČRT

Nakupovalni listek:

Izračun je za eno osebo, glede na število prijavljenih, količine pomnožimo.

	Cena:
2 kom. jabolčni sok	1,36€
1 kom. nageljček	1,04€
1 kos premog	0,01€
platneno blago: 40 x 40 cm	0,60€
sukanec	0,01€
po 1 kom. oglja za risanje	0,06€
po 1 risalni list velikosti A5	0,01€
flumastri, barvice	0,12€
3kom. lepilo	0,01€
4 kom. papir A4	0,04€
1 kom. karton A5	0,02€
2 kom. barvni listi A5	0,40€
elastični trakovi (široka elastika), 30 cm	0,10€
pol hrenovke	0,55€
kvas	0,02€
sol	-
0,5 dl olje	0,08€
10 dag moke	0,13€
2 jabolki	0,30€
blago	0,20€
kemični svinčnik	0,70€

Skupaj: 5,76€

VI. OGLAŠEVANJE NAŠE ZGODBE

Z učiteljico Tanjo Drolec, urednico šolskega časopisa Kratkočasnik, se bomo dogovorili za objavo vabilo s prijavnico.

Vabila s prijavnico bomo delili učencem, nekaj jih bo v tajništvu šole, nekaj v Muzeju Laško.

Po šolskih hodnikih, na vratih Muzeja Laško, na oglasnem panoju v sedišču mesta, bomo nalepili bomo plakate.

Učence bomo povabili po šolskem radiu.

Vabila in zloženke bomo ponudili tudi TIC-u, Zdravilišču Laško, Knjižnici Laško in Muzeju Laško.

Za objavo bomo prosili tudi uredništvo Laškega biltena, ki ga prejme vsako gospodinjstvo v občini Laško.

VII. TRŽENJE NAŠE TURISTIČNE ZGODBE

Zgodbo lahko zaradi vsebine ponudimo več generacijam. Povabili bomo učence naše šole, učence iz oddelka NIS (nižji izobraževalni standard), učitelje in pa tudi starše in prijatelje učencev, ki se bodo prijavili. S sabo lahko pripeljejo tudi svoje brate ali sestre. Ponudbo bomo dali tudi Muzeju Laško, saj vanj zahaja veliko turistov, ki bi se lahko prijavili in prav tako Knjižnici Laško. Seveda bomo vabila nesli tudi v TIC Laško, kjer po informacije in zanimivost hodijo skoraj vsi turisti v Laškem. Posebno ponudbo bomo dali tudi v Zdravilišče Laško, kjer nekajkrat na leto zahajajo otroci iz Rusije, ki imajo posledice zaradi eksplozije v Černobilu. Naredili bomo celo plakate, ki jih bomo razobesili po oglasnih deskah v Laškem.

VIII. ZAKLJUČEK

Zdi se nam zelo pomembno, da ohranjamo zgodovino našega prelepega Laškega in s tem tudi zgodovino rudarstva. S tem spoštujemo in ohranjamo v spominu naše prednike, ki so delali v rudnikih, nekateri pa so v njih na žalost tudi izgubili življenje. Rudarstvo kot samo po sebi se nam zdi zelo pomembno za Laško kot turistično in zdraviliško mesto, saj bi lahko, če bi ga znali bolje izkoristiti, privabili več gostov in organizirali več takšnih »prireditvev«, kot je ta danes. Vidimo tudi nekakšno podobnost oziroma povezavo med laško termalno vodo in rudarstvom, saj sta bili obe panogi za razvoj Laškega od nekdaj pomembni. Če bi bili dovolj inovativni, bi lahko to dvoje povezali skupaj in bi v Laško zahajalo še več turistov, kot mesto pa bi bilo veliko bolj prepoznavno v Sloveniji, morda celo v svetu. Ker pa tega še nismo izkoristili, bo morda ravno naša turistična zgodba ta, ki bo še bolj popestrila turizem našega mesta.

Zato imejmo vsi na vsakem koraku oči na pecljih in odprto glavo in izkoristimo vsako zanimivo idejo. Če pa jo še zapišemo in jo delimo z drugimi, bo njena vrednost še večja in jo bodo imeli na razpolago tudi drugi.

Prepričani smo, da se ob zabavni turistični zgodbi veliko novega naučimo in s tem pridobimo novo, prijetno izkušnjo v življenju.

Želimo, da bi imeli priložnost našo turistično zgodbo prikazati večkrat, da ne bo ostala samo na papirju.

Viri:

- http://www.slovenia.info/si/Zgodbe-v-slovenskem-turizmu.htm?ps_projekt_zgodbarjenje=0&lng=1,
- <http://www.turisticna-zveza.si/projekt.php?id=11>,
- <http://www.stik-lasko.si/sl/muzej-lasko>
- http://www.recica.si/rudarski_muzej.php, 22. 10. 2014, 13.10
- Ustni vir: Olga Šola, 62 let, 14.10.2014,
- Ustni vir: Franc Napret, nekdanji zaposleni v rudniku Laško,
- Ustni vir: Tomaž Majcen, univ. dipl. inž. geol., kustos Muzeja Laško,
- Revije Moj planet: sept., okt., nov., dec. 2014
- Ovnik, Jože: Perkmandeljč, Trbovlje, samozaložba, 1997
- Kopal, Darinka: Škrat Perkmandeljč, Dob pri Domžalah: Miš, 2005

Slike:

Vse slike, razen posebej označenih, so delo našega krožka.

Priloge:

Priloga 1

Tajda: Dober dan, sem Tajda. Danes vam bomo člani turističnega krožka predstavili turistično zgodbo, katere naslov je Laški Perkmandeljci. Dobrodošli v naši sredini. Potrudili se bomo, da bo doživetje za vas prijetno in da boste z našega druženja odnesli lepe spomine.

Za začetek vam bo Neja povedala, kaj ji je o rudarstvu povedala njena babica, ki je kot otrok živela v rudarski družini. Nato boste dobili čelade in se s Katjo odpravili v skrivnostni rov, kjer vam bo Katja najprej razložila, kaj predstavljajo slike na stenah, Lea pa vam bo na kratko predstavila nekaj o rudarstvu. Po končanem ogledu in predstavitvijo rova pa bomo odšli še do Vile Monet, kjer so vam Jon, Tilen, Nastasija, Neja, Gaja, Zarja, Najah ter Tinkara pripravili zanimive igre ter izzive. Naše druženje pa bomo končali s knapovsko malico.

Priloga 2

BABICA MI JE POVEDALA ...

Moje ime je Neja in po mojih žilah se preteka še ostanek rudarske krvi, če se malo pošalim. Moj pokojni pradedek je bil delavec v laškem rudniku in moja babica, njegova hči, ve kar dosti o rudniku, rudniških uslužbencih in o samem rudniku na sploh, posebej pa o rudarskem življenju, saj ga je izkusila na lastni koži.

Rudarjevi otroci so se igrali s premogom. Takrat je premog nadomestil današnje lego kocke. Z njim so risali tudi po stenah. Ni pa služil samo kot igrača ampak tudi kot kurivo, zato so otroci pred rudnikom pobirali premog, ki je padal z vagonov, odnesli so ga domov in ga uporabili za kurjavo. Babičin oče je delal v Rudniku rjavega premoga Laško. Tudi babica je kot otrok nabirala premog za kurjavo.

Rudarji so dobivali kot plačo nekaj denarja in "karte", ki so jih uporabili v konzumu za hrano in blago za obleke.

Konzum je bila trgovina v bližini rudnika v Rečici, kjer so rudarji in njihove družine kupovali hrano in druge potrebščine. Trgovine so bile majhne in niso bile samopostrežne, kar pomeni, da so trgovci oddajali stvari na pult.

Rudarji so delali v 3 izmenah. prva izmena se je začela ob 05:00 zjutraj, druga ob 13:00, tretja pa ob 20:00 zvečer. V rudnik so hodili peš ali so se peljali z majhnim vlakom, ki je prevažal premog. V rudniku so delali po 4 ure, ostalo pa so porabili za izmenjave v vhod in izhod iz rudnika.

Za malico so imeli običajno kruh, jajca in klobaso, za žejo pa so pili domač jabolčnik. Pozdravljali so se z besedo "srečno".

Rudarji so bili oblečeni v hlače in srajco, obuti pa so bili v gumijaste škornje. Namesto nogavic so imeli "šufece" (v cunje zavite noge).

Za svetlobo v rudniku so rudarji uporabljali svetilke – karbidovke ali oljenke – luči na karbid ali olje.

Rudarji so si med delom radi pripovedovali zanimive, čudežne zgodbe in vice.

Plača rudarjev je bila 15000 dinarjev, danes je to približno 1000 evrov.

Tu pa še en vic: rudar je dobil na blagajni 15000 dinarjev. Blagajničarki je rekel, naj mu da samo 15, ostale nule so pa "zandrek" (to pomeni da nič ne veljajo). Pradedek ni nikoli pokazal strahu pred rudnikom. Otrokom je rad pripovedoval tudi zgodbe o perkmandeljcu. Družini, v kateri se je ponesrečil ali umrl rudar, je pomagal Rudnik Laško z denarjem in tudi sami rudarji. Večina rudarjev je živela v kolonijah. To je naselje majhnih hiš in blokov, kjer so živeli rudarji z družinami. Kolonija še obstaja v HUDI JAMI, takrat je bila lastnina rudnika. Pa še moje mnenje: ponosna sem, da sem pravnukinja in vnukinja LAŠKIH RUDARJEV. SREČNO!

Priloga 3

PREDSTAVITEV ROVA...

Katja: Na stenah najprej vidimo obdobje kamene dobe (pokažem prvo sliko), ko je premog začel nastajati. Takrat se je začelo premikanje Zemljine skorje, zato so se velika drevesa začela podirati.

Paleozoik je obdobje burnega geološkega dogajanja. Zemeljska skorja je razpokala v več plošč. Te so se zaradi krožnih tokov v nataljenih kamninah pod skorjo pričele premikati. V tem delu geološke preteklosti je prišlo do prave eksplozije življenja. Množica najrazličnejših rastlin in živali je naseljevala vsa življenjska okolja. Večina pa jih je ob koncu perma izumrla.

Iz paleozoika v okolici Laškega ni veliko kamnin. Najstarejše so permske in karbonske starosti. Razprostirajo se med Rečlico in Laškim ter vzhodno od Sentlenarta. Plasti sestavljajo glinasti skrilavec, meljevec, kremenov pesčenjak.

V predkambriju, najstarejšem in najdlje trajajočem obdobju geološke zgodovine, se je površje našega planeta počasi ohlajevalo. Nastala je trdna zemeljska skorja. Pojavile so se že prve oblike življenja.

PERM KARBON DEVON SILUR ORDOVICIJ KAMBRIJ
P A L E O Z O I K P R E D K A M B R I J

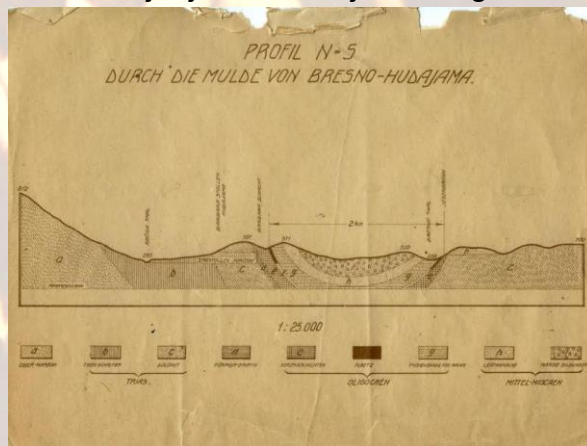
Vir: Muzej Laško

Čez tisočletja so se ta padla drevesa ugrezala vse nižje v zemljo, prekrivali pa so jih tudi prst, kamenje in druge rastline. Zaradi ugodnih pogojev je postopoma nastajal premog.

Na drugi sliki imamo prikazano Zemljo v mlajši kameni dobi.

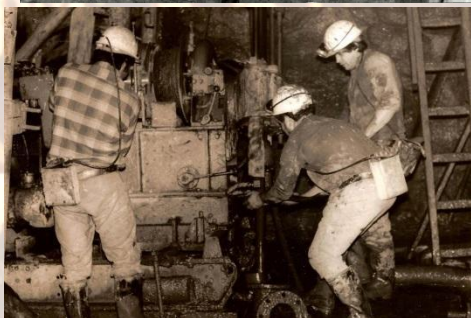
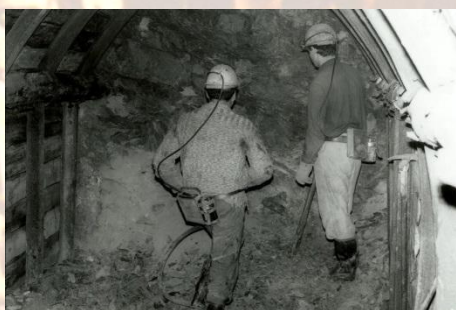
Na tretji sliki pa lahko vidimo kamnine, ki so bile na Laških tleh že prav tako v kameni dobi.

Na tej sliki lahko vidimo že zgodovino rudarstva v Laškem od leta 1766. Zraven imamo najstarejši znani dokument o rudarjenju iz območja Laškega .

Vir: Muzej Laško

Na vseh ostalih slikah vidimo potek rudarjenja ...

Vse zgornje slike se nahajajo v Muzeju Laško.

Več o rudarjenju boste zvedeli pozneje.

Pa smo prišli do konca rova. Vabim vas, da sedete na stole, ki jih ima Muzej Laško za goste in prisluhnete Lei.

Priloga 4:

Lea: Lep pozdrav. Na kratko vam bom predstavila nekaj o nastanku, načinu kopanja premoga v Laškem, ki je bil drugačen od drugih, o prevozu premoga in delu rudarjev, pa tudi o škrtu Perkmandeljcu, ki se je skrival v rudarskih rovih, bil včasih nagajiv, včasih tudi prijazen (*Perkmandeljc se zasmeji*).

V laški okolici je bilo več rudnikov. Rudniki so sestavljeni iz več plasti in sicer iz krovne plasti, premogovnega sloja in talnine ali talne plasti. V drugih rudnikih so bile te plasti razporejene ravno obratno kot v Laškem, zato je premog v Laškem zorel zelo drugače kot v drugih premogovnikih in so bili tudi pogoji odkopavanja so bili specifični. Leče so bile majhne in zaradi majhnosti z mehanizacijo ni dalo odkopavati. Vse je potekalo ročno. Od spodaj navzgor so skopali jašek in začeli kopati pri vrhu. Skopali so eno vrsto in se vrnili do jaška in to ponavljali, dokler niso prišli do dna jaška. Ročno se je zavrtalo, vložil se je eksploziv. Prisotnega je bilo ogromno eksplozivnega plina metana. Zaradi njega so uvedli poseben varnostni režim, da ne bi prišlo do vžiga.

Za prevoz premoga so zgradili posebno ozkotirno železniško progo od rudnika do železniške postaje. Do postaje so šli vozički samodejno, nazaj pa so jih vlekli konji.

Delo rudarjev je bilo težko in nevarno. Vsak rudar, ki je prišel v službo, je dobil številko in jo zataknil ob oblačilo. Vzel je še lučko. Ko so se rudarji vrnili iz jame, so številko zataknjeno za obleko obesili nazaj na nekakšno omarico. To je bila neke vrste kontrola, ali so se vsi vrnili iz jame ali koga pogrešajo.

Vsakega novinca so sprejeli po posebnem običaju, imenovanim »skok čez kožo«. Kako poteka, boste preizkusili kasneje.

Kljub zelo utrudljivemu delu so se rudarji radi tudi pohecali in komu kakšno ušpičili.

Ko konča, ugasne svetilka, nastane popolna tema, takrat pa iznenada:

Priloga 5

Perkmandeljc (Barbara): V jami prebivam tudi jaz, poredni Perkmandeljc. Včasih sem prav

navihan, po navadi pa fantom, ki pridejo prvič v jamo, pomagam voziti, polniti vozičke, opozarjam jih na nevarnosti ... Mnogokrat pa rudarjem pojem tudi malico, povzročam škripanje, nemogoče zvoke, se hihitam – skratka, rudarje vznemirjam. Spominjam se, da so imeli v nekem propadlem rovu les. Nekemu novemu rudarju iz Strmce so naročili, naj gre ponj. Pred tem so mu drugi rudarji pod les skrili napravo, ki je jo je poganjal iztisnjen zrak. Ko je novinec odšel po les, so ti rudarji vklopili napravo, ki je pod deskami začela tolči. Rudar se je prestrašil, saj je mislil, da sem bil v bližini jaz. Rekel je, da se ne bo nikoli več vrnil v jamo. Za to potegavščino mu niso nikoli povedali, obljubili pa so mu, da ga bodo čuvali. Da vam povem še eno gajstno. Rudarji so se pred odhodom v jamo preoblekli in pustili obleko in obutev v garderobi. Nekemu rudarju so s feferoni namazali spodnjice. Ko je prišel izpod tuša, si jih oblekel in ko je šel domov, ga je vse peklo. Morali bi ga videti, kako je hodil?!

Ja, ja, veliko sem že doživel.

Veste, sem kar žalosten, ko rudarjev ni več pod zemljo. Postal sem osamljen. Se pa ne morem odločiti, da bi zapustil svoj dom. Kdo ve, kaj me še čaka. Če se bomo še kdaj srečali, boste izvedeli. Do takrat pa SREČNO!

No, kaj čakate, da jo še vam zagodem? Kar hitro se pridružite Lei, ki vas bo peljala nazaj ven.

Drugače ...!

SVETA BARBARA, ZAVETNICA RUDARJEV

Rodila se je leta 273 v Nikomediji v Mali Aziji, današnjem izmidu v Turčiji, njen oče je bil premožen pogan po imenu Dioskur, zagrizen sovražnik kristjanov.

Za Barbaro so se kmalu, ko je nekoliko odrasla, začeli potegovati številni snubci, saj ni bila samo bogata, pač pa tudi lepa, učena in bistrega razuma. Vztrajno jih je zavračala, ker je čutila, da more v svojem življenju narediti še kaj drugega. Po zaslugi znamenitega učenjaka Origena se je začela zanimati za krščanstvo, se udeleževala skrivnih srečanj in bogatih pogovorov kristjanov ter se kasneje dala krstiti. Ker je oče, velik nasprotnik kristjanov, je počasi nekaj zaslutil, jo je dal zazidati in zapreti v stolp z dvema oknom. Kmalu je odpotoval na daljše potovanje. Ko se je oče vrnil s potovanja Priznala mu je, da je medtem, ko je bil odsoten, prejela krst. To je očeta tako razjezilo, da je stopil proti njej, da bi jo udaril, pa je v tleh nenadoma nastala odprtina, ki jo je skrila (zato je zavetnica rudarjev). Barbara je po ukazu svojega očeta pretrpela veliko muk. Na koncu je ukazal naj jo usmrtijo z mečem. Njen oče Dioskur ji je sam odrezal glavo, a ga je že v naslednjem trenutku ubila strela. Kljub temu da je njeno življenje ena sama, težko preverljiva in nezanesljiva legenda, jo ljudje vseh časov izredno častijo in jo prištevajo k štirinajstim priljubljenim zavetnikom v sili.

1. Kakšen premog so kopali v Laškem?

- a) rjavi premog
- b) črni premog
- c) lignit

Pravilen odgovor je a).

2. Kdo je bil Perkmandeljč?

- a) zabavljak v rudniku
- b) skrivnostni škrat
- c) strašljivi duh

Pravilen odgovor je b).

3. Kako so bili oblečeni rudarji?

Nosili so hlače in srajco. Namesto nogavic so nosili tako imenovane "šufece" (v cunje ovite noge), čez njih pa gumijaste škornje. Na glavah so nosili kovinske delovne čelade. (šlem)

4. S čim so se igrali rudarjevi otroci?

- a) z barbikami
- b) z LEGO kockami
- c) s premogom
- d) z žogo

Pravilen odgovor je c).

5. Kaj so imeli rudarji za malico?

Za malico so imeli kruh, jajca in špeh, klobase – kar je pač bilo doma. Za žejo so pili domač jabolčnik

Pravilen odgovor je c).

8. Kako se je imenoval običaj za sprejemanje novincev?

Skok čez kožo.

9. S katero besedo so se rudarji pozdravljali?

Z besedo "SREČNO".

10. Iz česa nastane premog?

Iz rastlinskih ostankov.

12. Na koliko izmen so delali rudarji?

Na 3.

(Sicer so delali 8 ur, od tega so po 4 ure delali v jami.

1. od 5:00- 9:00

- 2. od 13:00- 17:00
- 3. od 20:00- 00:00)

13. Kje so v laškem rudniku začeli rudarji kopati?

- a. spodaj
- b. v sredini
- c. zgoraj

Pravilen odgovor je c).

17. V kakšni obliki so prejeli plačo?

Poleg denarja so dobili tudi karte.

18. Kako so lahko unovčili karte?

Enako kot denar, za nakup obleke in hrane.

19. Kaj je kolonija?

Je naselje majhnih hiš in blokov, kjer so živeli rudarji z družinami.

20. Kaj so nosili namesto nogavic?

Šufece.

21. Kateri plin je pomenil največjo nevarnost v rudniku?

- a. kisik
- b. metan (jamski plin)
- c. vodik
- d. žveplo

Pravilen odgovor je b).

22. Kdo je zaščitnik rudarjev?

Sveta Barbara.

23. V čem so nosili knapovsko malico?

V culi iz blaga.

24. Kako so preverjali, če so vsi rudarji prišli iz rudnika?

S številkami, ki so jih dobili pred odhodom na delo. Če številke rudarja ob koncu izmene ni bilo, je pomenilo, da je ostal v rudniku. Morajo ga poiskati.

Izdelava in foto: Zarja Nemec

Premog nastane

iz rastlinskih ostankov. Nekoč, ko so drevesa padala druga na drugo je zmanjkalo kisika, prisotne so bile visoke temperature in visok pritisk. Ravno v takšnih pogojih pa živijo takšne bakterije, ki razkrajajo ostanke in tako nastane premog.

v Laškem

najdemo zelo dober mlad rjavi premog. Ta premog je bil nekaj posebnega.

V Laški okolici je bilo več rudnikov. Ugotovili so, da je premog v Laškem zorel zelo drugače kot drugje. Pogoji odkopavanja so bili v Laškem specifični. Vse je potekalo ročno. Od spodaj navzgor so skopali jašek in začeli kopati pri vrhu. Škopali so eno vrsto in se vrnili do jaška in to ponavljali, dokler niso prišli do dna jaška. Ročno se je zavrtalo, vložil se je eksploziv. Prisotnega je bilo ogromno eksplozivnega plina metana.

Zaradi njega so uvedli poseben varnostni režim.

Najbolj znan rudnik je bil v naselju Huda Jama, blizu Laškega.

Delo rudarjev

je bilo težko in nevarno.

Vsakega novinca so sprejeli po posebnem običaju, imenovanim »skok čez kožo«.

Vsak rudar, ki je prišel v službo, je dobil številko in jo zataknil ob oblačilo. Vzel je še lučko. Ko so se rudarji vrnili iz jame, so število zataknjeno za obleko obesili nazaj na nekakšno omarico. To je bila neke vrste kontrola ali so se vsi vrnili iz jame ali koga pogrešajo.

IZ ZGODBE O PERKMANJDELJCU

...Enkrat so se rudarji iz Hude jame pozabavali z novincem s Štrmce.

Naročili so mu, naj gre v rudnik po les. Pod ta les so pred tem skрили napravo, ki jo je poganjal izstisnjen zrak. Ko je novinec odšel po les, so rudarji pognali napravo, ki je pod lesom začela tolči.

Rudar je poskočil in mislil, da se pod tem lesom skriva perkmandeljč. Hitro je ucvrl iz rudnika. Rekel je, da nikoli več ne bo vstopil v jamo. Rudarji so ga poskušali pomiriti. Za to potegavščino mu nikoli niso povedali. Rekli so mu le, da bodo pazili nanj.

Po navadi so se rudarji pred odhodom v jamo preoblekli in oblačila ter obutev odložili v garderobi. Nekemu rudarju so spodnjice namažali s feferonom. Ko se je vrnil izpod tuša in jih je oblekel, ga je zelo peklo. Rudarji so se seveda smejali, ubogi rudar pa se je praskal.

Nekoč pa so se stvari v rovu začele odpirati, padati in polivati. Nihče od rudarjev ni posumil, da bi to lahko bil perkmandeljč. Pojedel jim je malico. Ko je šel eden od rudarjev nalit olje, ga je zagledal ... perkmandeljca. Ustrašil se ga je in začel momljati. Neki drugi rudar mu tega seveda ni verjel, a ko je šel on nalivat olje, ga je tudi on videl. Ni mogel verjeti svojim očem. Rekel ni ničesar. Nato je vprašal sodelavca, kako izgleda. Perkmandeljč naj bi imel izbuljene oči, nekakšne tipalke, zelene škorenjce, rdeč suknjič, žolte gumbe, črne hlače in podolgovato čepico...

TURISTIČNI KROŽEK OSNOVNE ŠOLE PRIMOŽA TRUBARJA LAŠKO
IN
MUZEJ LAŠKO
VAS VABITA NA VESELO DOGODIVŠČINO

LAŠKI

PERKMANDELJCI

PRIDRUŽITE SE NAM DNE _____ OB 9. URI
PRED MUZEJEM V LAŠKEM.

Strošek ___ € za vse dogodivščine in knapovsko malico
plačate ob prihodu.

VABILO

Vabljeni na nepozabno dogodivščino, kjer boste spoznali čudoviti podzemni svet, po katerem vam bo ponagajal navihani škrat Perkmandeljc.

Dobimo se v.....,ob pred Muzejem Laško.

O PERKMANDELJCU...

Perkmandeljc je rudniški škrat, ki je včasih malo ponagajal rudarjem, jim prinesel nesrečo, jim ukradel stvari, ampak ni bil hudoben...

Prijavnica: LAŠKI PERKMANDELJCI

Ime:.....

Priimek:.....

Razred:.....

Telefonska številka staršev:

Datum:.....

Podpis staršev:

Podpis staršev:

VABILO

Vabljeni na nepozabno dogodivščino, kjer boste spoznali čudoviti podzemni svet, po katerem vam bo ponagajal navihani škrat Perkmandeljč.

Dobimo se v.....,ob pred Muzejem Laško.

O PERKMANDELJCU...

Perkmandeljč je rudniški škrat, ki je včasih malo ponagajal rudarjem, jim prinesel nesrečo, jim ukradel stvari, ampak ni bil hudoben...

VABILO

Vabljeni na nepozabno dogodivščino, kjer boste spoznali čudoviti podzemni svet, po katerem vam bo ponagajal navihani škrat Perkmandeljc.

Dobimo se v.....,ob pred Muzejem Laško.

O PERKMANDELJCU...

Perkmandeljc je rudniški škrat, ki je včasih malo ponagajal rudarjem, jim prinesel nesrečo, jim ukradel stvari, ampak ni bil hudoben...

VABILO

Vabljeni na nepozabno dogodivščino, kjer boste spoznali čudoviti podzemni svet, po katerem vam bo ponagajal navihani škrat Perkmandeljc.

Dobimo se v.....,ob pred Muzejem Laško.

pregib

pregib

O PERKMANDELJCU...

Perkmandeljc je rudniški škrat, ki je včasih malo ponagajal rudarjem, jim prinesel nesrečo, jim ukradel stvari, ampak ni bil hudoben...